

Dansen fortæller pinsen

Af Ida Bugge, kirke- og kulturmedarbejder i Rødovre Kirke

Målet har været at lave et forløb for minikonfirmanderne, som åbner pinsefortællingen for dem ved at trække på deres erfaringsverden og bruge udtryksformer, de er fortrolige med: leg, dans og bevægelse.

Tunger af ild

›Syv sortklædte børn står på en række og laver en robotagtig koreografi med staccatobevægelser. De er i gang med at mime deres morgenritual, fra de vågner til de går ud af døren; gentager det om og om igen i et loop. Pludselig brydes rutinerne, en lille klokke ringer, robotterne fryser midt i deres bevægelse og står som saltstøtter. Syv dansere med ildtunger af orange stof i hænderne danser frem med livfulde, le-

gende bevægelser, stiller sig bag hver sin robot, lægger den ene ildtunge på skulderen af robotten – og en, to, tre! Robotterne vågner, bryder ud af deres stilstand, griber ildtungen og danser jublende glædesdans med ildtungedanserne.‹

Danseoptrinet »Tunger af ild« foregår en 2. pinsedag til en gudstjeneste ude på engen og er kulminationen på minikonfirmandernes undervisningsforløb om pinsen.

Baggrund

Danseforestillingen »Tunger af ild – et kirkespil om pinsen« blev til i et samarbejde med min kollega Lone Madsen – på Lones initiativ som del af et kirke-skoleprojekt i Gentofte og senere også andre steder. Vi optrådte selv som dansere og inddrog undervejs børnene aktivt. Senere har vi udviklet det hver især til undervisningsfor-

løb for minikonfirmander. I Rødovre Kirke har forløbet flere gange udmundet i, at børnene selv optræder med danseindslag til gudstjenester i pinsens tegn.

Dans som universelt sprog

Idrætsforsker Helle Winther taler ligefrem om et verdenssprog:

»Leg har ligesom dans og kamp eksisteret i alle samfund til alle tider. Her er det også kroppens sprog, der taler. Verdenssproget. Og børn og unge tør åbne krop og stemme, når de mærker verdenssproget og ved, de bliver grebet. Af fællesskabet« (»Lær med Kroppen« FFD's Forlag 2020).

Robotter og ildtunger fanger børnenes fantasi og inspirerer dem til at kaste sig ud i sjove og energifulde dansebevægelser. Gennem dansen har de umiddelbart kunnet leve sig ind i kontrasten mellem den fangne robot og den frie ildtunge - og oplevet glæden ved at blive vakt til live igen eller være den, der vækker til live. De får på den måde gjort pinsefortællingen til deres egen.

Dansen som sprog har i det hele taget potentiale til at fortælle pinsen. Helligåndens manifestation i ildtunger og dens indblæsning af gejst og opløftelse rammer os kropsligt - er så stor en overskridelse, at virkningerne kalder på at blive udtrykt gennem et universelt sprog som dans.

Nedslag i et undervisningsforløb

Forløbet i sin helhed kan stå alene, men det er oplagt at vise det lille optrin, det munder ud i, til en pinsegudstjeneste. Her kommer et udpluk af ideer til, hvordan man kan gribe undervisningen an.

Pinsefortællingen og statuedrama

Fortæl pinseberetningen ud fra Apostlenes Gerninger kap. 2.

Skab derefter indlevelse ved at lade børnene lave statuedrama i grupper ud fra udsagn inspireret af pinsefortællingen. Fx »tunger som af ild«, »pludselig forstår vi alle sproget«, »drukket sig fulde i sød vin« og »glædesfest«.

Statuedrama

Læs mere om statuedrama i artiklen: »Den nye reform - og kirkelig undervisning med krop« i Kirken underviser 2014 nr. 4 s. 8-9 - [KLIK HER!](#)

eller mere uddybet i »Konfirmandundervisning med krop« kap. 1, Aros Underviser, 2009.

Helligånden anno 2021

Opvarmning

Lad børnene afprøve forskellige måder at bevæge sig på til rytmisk musik.

Bevægelser der er store, små; lette, tunge; hurtige, langsomme; nede ved gulvet, højt op i luften; kantede og abrupte, flydende og bløde (inspireret af koreograf og bevægelsesteoretiker Rudolf Laban).

Robotdans

Instruér børnene i at mime en typisk hverdagsmorgen, fra de vågner, står op, børster tænder, klæder sig på osv. til de går ud af døren. Giv selv et par eksempler.

Børnene vælger 4-5 bevægelser og sætter dem sammen i en koreografi, hvor de gør bevægelserne overdrevne og robotagtige. De stiller sig nu på en linje med lidt afstand mellem hver og danser robotdansen i hver deres lille »boble« 3-5 gange i træk.

Ildtungedans

Cirkeldans med ildtunger i hænderne. Børnene skiftes til at finde på en bevægelse, alle kan danse, med fokus på ildtungen, som er fantastisk at tegne med i luften, vifte med, forlænge sine bevægelser med mm. Start evt. dansen op som voksen for at inspirere børnene til at lave enkle bevægelser.

Alternativt kan øvelsen laves som kongens efterfølger.

Spejldans med ildtungerne, parvis, hvor den ene leder, den anden følger og omvendt.

Fri dans med ildtungerne, hvor børnene udforsker og leger med ildtungerne, gerne i ordløs dialog med hinanden.

Robotdans og ildtungedans sættes sammen

Scene 1: Robotdansen. Morgenritualerne mimes i et loop til musik. Robotterne fryser i den bevægelse, de er i gang med, på tydeligt signal. Musikken stopper, og den livlige musik startes.
Scene 2: Ildtungedanserne danser hen mod robotterne med en ildtunge i hver hånd, danser rundt om dem et par gange, uden at robotterne reagerer, og stiller sig derpå bag hver deres robot.

Scene 3: På tydeligt signal lægger de den ene ildtunge på skulderen af robotten; robotten bliver levende og griber ildtungen. Alle danser med hinanden på fuld kraft!

Musikforslag

Robotdans: »Burning Down the House« fra »Stop Making Sence«. Talking Heads, 1984.
Ildtungedans: »Le serpent«. Guem Percussions, 2001. Begge ligger på Spotify.

Lad børnene bytte roller, så alle får prøvet både at være robot og ildtungedanser.

Afslut forløbet med et pinsetalekor, som en epilog, der peger tilbage på pinseberetningen, så ringen sluttes.

Pinsetalekoret

Talekoret er spidsformuleringer inspireret af pinseberetningen, organiseret i rytmiske udsagn. Hvis minikonfirmanderne viser deres optrin under en gudstjeneste, er det oplagt at inddrage menigheden i talekoret.

Tun^{ger} afild (-) Tun^{ger} afild (-)

Sch...vindstød! (-) Sch...vindstød! (-)

Hel-^{lig} - ånd (-) Hel-^{lig} - ånd (-)

Fol-fol-keslag! (-) Fol-fol-keslag! (-)

Inddel alle i fire grupper, bed dem rejse sig op. Tildel et udsagn til hver gruppe, og øv det kort med dem. Lad derpå grupperne sige det samtidigt gentagne gange i kor, så der skabes et rytmisk lydteppe. Som dirigent knipser man grundrytmen og laver tydeligt tegn, når koret skal slutte.

Talekoret har jeg oprindeligt lavet til det første kirke-skolearbejde om pinsen. Lyt evt. til denne lille lydfil, hvor jeg siger hvert rytmiske udsagn for sig, så man får en idé om, hvordan de lyder, inden de siges samtidigt i kor - KLIK HER.

En variant af talekoret er senere dukket op på Konfirmandcentrets hjemmeside, som også kan inspirere - KLIK HER!

Pinseliturgien

Udover minikonfirmandforløbet har Ida Bugge en del erfaring med pinseliturgien til spaghettigudstjenester, hvor »Tunger af ild« indgår, så gudstjeneste og optrin bliver en helhed. Man er velkommen til at kontakte hende på e-mail: ibu@roedovrekirke.dk, hvis man vil have mere at vide om liturgien eller ønsker at få uddybet selve undervisningsforløbet.